

# LOHIADRESSI

[www.lohiadressi.fi](http://www.lohiadressi.fi)

## VAELLUSKALALAKI

*Nyt on aika kirjata vaelluskalalain valmistelu uuden hallituksen hallitusohjelmaan.*

Maaherra Hannele Pokan esitys uudesta vaelluskalalaista on merkittävä askel jokiin vaeltavan luonnonvaran hyödyntämiseen kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Vaelluskalalailla turvataan vaeltavat lohi- ja taimenkannat niin merellä ja järvillä kuin niiden kutuajoissa. Lailla vakaannutetaan niin valtakunnallinen, kuin alueellinen kalastuspolitiikka ja mahdollistetaan pysyvällä tavalla vahvojen lohi- ja taimenkantojen tulevaisuus.

### Vaelluskalakannat hupenevat kiihtyvällä vauhdilla

Vuonna 2004 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (RKTL 26.2.2004 114/401/2004) kuvasi tilannetta seuraavasti: *Ilman Pohjanlahden tuottavia luonnonlohikantoja Itämerellä olisi vain 30-40 % nykyisestä lohimäärästä ja koko Itämeren lohienkalastus olisi ennennäkemättömissä vaikeuksissa.*

Itämeren lohi- ja taimenkannat pienenevät nyt kiihtyvällä vauhdilla. Suurin kannan väheneminen on tapahtunut viimeisinä vuosina, jona aikana lohikannan on katsottu jopa puoliintuneen. Samalla kun lohikannat pienenevät, luonnonlohen osuus saaliissa on nopeasti kasvanut. Samanaikaisesti monet Itämeren taimenkannat ovat kuolemassa sukupuuttoon.

Itämeren luonnonlohen ja taimenkantojen pelastamiseksi kalastusta on rajoitettava koko Itämeren alueella. Itämeren lohikiintiöt tulee perustaa tutkimustietoon ja todelliseen Itämeren luonnonlohikantojen tilaan.

### Vaelluskalalailla turva vaelluskaloille

Kaloille, erityisesti vaelluskaloille, tulee säätää laissa sellainen status, joka turvaa kalojen olemassaolon. Suomessa tällainen status on riista- ja rauhoitetuilla eläimillä, mutta ei kaloilla.

Laissa kaloilla tulee olla sama status kuin on muilla luonnonvaraisilla eläimillä. Rauhoituksen kuten vuosirauhoituksen aikana riistaeläimillä ja riistakaloilla pitää olla samanlainen status kuin kokonaan esim. lajin uhanalaisuuden vuoksi rauhoitetuilla eläimillä.

Kun kaloilla on muiden eläinten tapaan status tulee kalastusrikkomuksissa ja -rikoksissa korvattavaksi myös saaliin arvo (vrt. metsästyslain 80 § 26.10.2001/876 Menettämisseuraamus). Nyt, kun sitä ei ole, seuraamukset rikkomustapauksissa ovat hyvinkin pienet, joka osaltaan madalloittaa kynnyistä ryhtyä lainvastaisiin tekoihin.

### Lohikalojen myynti luvanvaraiseksi

Vaelluskalalailla tulee poistaa kaikki sellainen kalastus, jossa Itämeren luonnonlohi ja taimenkannat altistuvat täysin kontrolloimattomaan kalastukseen ja myyntiin. Itämeren luonnonlohelle ja muille vaelluskalakannoille on annettava asema arvokkaana luonnonvarana, jonka kalastus, mutta myös kauppa on luvanvaraista.

Jotta todelliset ammattikalastajat eivät kärsisi, tulee lohien ja taimenen myyntioikeus sallia vain ammattikalastajille, joiden elinkeinonharjoittamiseen lohella on suuri merkitys. Kun lohikalojen myyntioikeus on vain ammattikalastajilla, harrastelijoiden myymät kalat eivät täytä markkinoita ja ammatikalastajan saama hinta nousee korkeammaksi.





## Taimenen kolmijaosta luovuttava

Kalastuslaissa loheksi luetaan, jollei toisin säädetä, myös meritaimen, järvitaimen ja purotaimen eli tammukka sekä kirjolohi (Kalastuslaki 119 §).

Purotaimen eli tammukka ei ole tunnistettavissa, josta syystä vaellustaimenen (ja lohen) poikasia pyydetään yleisesti jo ennen vaellukselle lähtöä purotaimenina eli tammukoina. Käytännössä mikään taimenelle säädetty alamitta (yleensä 40 cm) ei toimi. Se, että taimenet tapetaan jo poikasina, on suurin taimenenkantoja uhkaava tekijä sisävesillä Suomessa.

Geneettisesti on vain yksi taimen, on tämä sitten merestä tai järvestä jokivaellukselleen lähtenyttä kantaan. Näin ollen taimenen kolmijako laissa on vanhakantainen. Tammukka ja purotaimen käsitteinä tulee poistaa Suomen laista ja kirjoittaa lakiin vain yksi taimen.

## Yhteenvedo

Lainsäädännöllä on maassamme pelastettu monta riistaeläintä sukupuutolta. Kalakantojen ei tähän asti ole katsottu olleen uhattuja, mutta tilanne on muuttunut ja muuttuu nyt nopeasti. Emme voi enää odottaa; me adressin allekirjoittajat esitämme, että vaelluskalalain valmistelu liitetään uuden hallituksen hallitusohjelmaan.

Eduskunta 14.2.2007

Antti Sorro, Lapin Vapaa-ajankalastajat ry  
Reijo Härkman, Pohjois-Pohjanmaan Vapaa-ajankalastajapiiri ry  
Juha Väisänen, Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry  
Simo Pöyhtäri, Tornio-Muoniojokiseura ry

Hannele Pokka, maaherra, Lapin lääni  
Ulla Karvo, Lapin Liitto

